

Tartumaa Arendusselts

LEADER EESTI

INFOLEHT

VEEBRUAR 2012

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgesti teada.

www.tas.ee

FOOKUSES

Valmisid pöörased tulevikukoolid!

10. - 12. veebruaril toimus Tartumaal järjekordne noorteseminar, kuhu kogunes üle 40 noore üle Eesti. Üheskoos mõeldi, millised võiksid koolid tulevikus olla ning mida nad juba täna saaksid ise selleks ära teha, et koolid vastaksid nende ootustele.

Mõte kooliteemalise seminari korraldamiseks tekkis eelmisel Tartumaa Arendusseltsi noorteseminaril „Lööme maakonna rahvusvaheliselt särama!“, kus tulevikukülasid ehitades kerkis sageli esile koolidega seonduv – noored tõid välja mitmeid aspekte, mille poolest võiksid tulevikukoolid tänapäeva koolidest erineda.

Tulevikukooli seminar algas tutvumise ja ühishäälestusega Haridus- ja Teadusministeeriumis, kus pärast tervitussõnu viidi noored ringkäigule ning julgematel oli võimalik istuda ka ministri tooli. Seejärel suundusid noored Intellektikale, näpus ülesanded, millele tuli messilt vastust otsida. Päeva lõpuks jõuti Ülenurme Gümnaasiumisse, kus õhtune ideesessioon keskendus teemale: „Mida vahvat juba praegu koolides tehakse?“. Päevale pani punkti tants ja trall diskomuusika saatel.

Teine päev keskendus juba konkreetsemalt tulevikukoolide visioonide loomisele ja koolide reaalsele ehitamisele. Hommikune disainilabor käivitas loovuse ja pani noored mõtlema, kuidas neile tegelikult õppida meeldib. Seejärel asuti meeskonniti oma unistuste koole looma. Ehitusmaterjalina kasutati erivärvilist paberit, kartongi, plastiliini, pappkaste, puiduklotse ning erinevaid abivahendeid kleepimiseks ja kinnitamiseks.

Kümnel noorel oli koolide ehitamise asemel võimalik ennast proovile panna hoopis foorumteatris. Foorumlugu jutustas sellest, kuidas kooli õpilasomavalitsus pöördub oma idee elluviimiseks kooli juhtkonna poole, kuid see ei anna loodetud tulemust. Foorumteatri omapäraks on see, et publikul on igal hetkel võimalik sekkuda ja asjade käiku muuta. Pärast teatrit vallutasid lava kolm noortebändi ja muusikat jagus igale maitsele.

Viimane päev oli ideede esitlemise ja tegude planeerimise päev. Noored tutvustasid loodud mudelid ning koos juhendajate ja külalistega mõeldi, mida ja kuidas saaksid noored juba praegu oma koolis ellu viia. Oma mõtetega olid panustamas nii Ülenurme Gümnaasiumi direktor ja õppealajuhataja kui ka esindajad Tartu Maavalitsusest ning Haridus- ja Teadusministeeriumist.

ÜRITUSED

Ministeerium korraldas esimesel päeval noortele ka väikese konkursi, mille võitjad viimasel päeval välja kuulutati. Nimelt vajas ministeerium noorte abi oma iga-aastase õpilaskonkursi teema valikul. Läbi tiheda konkurentsi sai käesoleva aasta õpilaskonkursi teemaks: leiutamiskonkurss „Paremad õppevahendid“. Ministeeriumis tegeletakse selle idee konkursiks sõnastamise ja vormimisega.

Noorte tulevikukoolide esitlustest jäid aga kõlama järgmised mõtted:

- **õppetöö puhul palju praktilist tegevust ja kogemuste vahetust, rõhuasetusega loodusteadustel;**
- **õppetööd soosiv keskkond, õuesõpe;**
- **head suhted õpilaste ja õpetajate vahel;**
- **mitmekesised võimalused vabaajategevusteks;**
- **rahvusvahelisis, erinevate kultuuride tundmaõppimine;**
- **loodussäästlik elu- ja õppekorraldus;**
- **modernsed õppevahendid (õpikuid ja kodutöid pole);**
- **õpilaste arvamus on väga oluline.**

Tulevikukooli seminaril valmistasid noored seitse pöörast ja praktilist tulevikukoolimudelit, mis on peatselt kõigile huvilistele ka Lõunakeskuses tutvumiseks!

Triin Lääne, Tartumaa Arendusselts

TOIMUS

Uuendajad käisid õppereisil ideid korjamas

Jaanuari teisel nädalal kogunesid Tartumaa ja Valgamaa aktiivsed inimesed, kes soovivad oma olemasolevad projekte ja töid arendada uuele tasemele või leida uus ja innovatiivne idee. Kahe maakonna peale on selle aasta uuendajate gruppi mahtunud 26 särasilmset inimest.

Pärast esimest kokkusaamist, kui kõik osalejad olid oma arendatava idee välja valinud, oli paras aeg minna uurima, kuhu on lennukad ideed inimesi ja ettevõtmisi viinud. „Uuenduste otsingul“ programmi õppereis viis Tartu- ja Viljandimaale. Külastati Luke Farmimeiereid, Kale Seltsi, Võhma küünlavabrikut ja uisuväljakut, Olustvere tähetorni, Vanaõue Puhkekeskust ja Energia talu. Oma uued esilekerkinud ideed ja mõtted sai läbi arutada seminaril „Disainimõtlemine ning uute toodete/teenuste loomine“.

Peipsimaa messil Tourest

17.-19.02.2012 toimus Tallinnas järjekordne rahvusvaheline turismimesse Tourest 2012. See turismimesse on viimastel aastatel muutunud üha populaarsemaks, külastajate arvukus aina kasvab ning messe on turismiasjalistele ja teenusepakkujatele oluline koht oma teenuseid tutvustada. Sel aastal oli Puhka Eestis hallis esimest korda oma standiga väljas ka Peipsimaa, keda esindab MTÜ Peipsimaa Turism. Peipsimaa Turismi kaaseksponentideks on messil MTÜ Sibulatee oma 23 ettevõttega/ettevõtmisega ning Peipsimaa Kogukonnaköök MTÜ. Messe ajaks valmis rida erinevaid uusi trükiseid, jagati järjehoidja-kalendreid ja Peipsimaa tähtsündmuste kalendrit. Peipsimaa tähtsündmuste kalender on mitmekesine ja pakub tegevusi igale maitsele.

Peipsimaa eripärase kujundusega stendi tegi Avinurme Puiduait. Oma koha leidsid kalavõrgud, voblad, sibulavanikud, kõrvitsad. Suur Peipsimaa kaart andis aimu Peipsimaa geograafilisest piirkonnast: Peipsimaa ulatub Vasknarvast Värskani läbides neli maakonda ja ainuüksi rannajoone pikkus on juba ligi 170 km! Messil pakkusime kohalikku toitu ja tutvustasime Peipsimaal puhkuse veetmise võimalusi. Loodame, et sel aastal leiab rohkem külalisi ja turiste tee Peipsimaale!

Kaja Allilender, MTÜ Peipsimaa Turism

TULEMAS

TASi infopäevad valdades

Tartumaa Arendusselts korraldab jaanuarist aprillini infopäevi valdades, kus antakse ülevaade TASi toetusmeetmetest ning TASi poolt korraldatavatest programmidest, kus on võimalik osaleda. Infopäevad on osalejatele tasuta ning täpsemat teavet infopäevade kohta saab TASi veebilehe kalendrist, www.tas.ee

Taotluste esitamisest

2012.aastal on LEADER meetmete toetust võimalik taotleda taas kolmel korral. Neist esimese vooru tähtaeg oli jaanuari lõpus. Selle aasta esimesse vooru laekus 88 projektitaotlust. Hetkel käib projektide tehniline kontroll, sellele järgneb hindamine ning projekti esitajad saavad vastused hiljemalt märtsi keskel.

2012. aastal jagab TAS toetustena välja 825 419 eurot. Järgmised voorud on **17.aprillil** ja **25.septembril**. Nii nagu ka varem, soovitame enne oma ideest tulla rääkima TASi meetmekonsultandiga. Kohtumiseks lepi kokku aeg nõustaja Kaidi Randpõlluga (kaidi.randpold@tas.ee). Taotluse esitamise kohta leiad infot: www.tas.ee

ÜRITUSED

Liikuv ettevõtlusnõustaja

Head ettevõtjad, kutsume Teid osalema projektis „Liikuvad ettevõtlusnõustajad Tartumaal“, mille raames pakume **personaalselt tasuta nõustamist** maapiirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele nende endi juures.

Projekti eesmärgiks on aidata kaasa maapiirkonna **ettevõtluse tugiteenuste laiendamisele ja tugevdamisele** Tartumaa Arendusseltsi tegevuspiirkonnas, et toetada piirkonna kohalikke ressursse väärindavaid ettevõtteid ning soodustada uute toodete ja teenuste arendamist. Samuti on projekti üheks eesmärgiks **koostöövõrgustike moodustamine** või olemasolevate tugevdamine turismi ning väiketootmise vallas, kaasates sellesse senisest enam ka kohalikke omavalitsusi.

Projekti ootame osalema eelkõige **mikroettevõtteid** (alla 10 töötaja), kes vastavad TASI strateegiale (vt. täpsemalt www.tas.ee) ja on **kohalikku ressursi** (loodus, kultuur, puhkemajandus) väärindavad. Iga nõustatava kohta on arvestatud kuni 12 tundi nõustamist (välistatud on projektide ja äriplaanide kirjutamine).

Projekt on käima läinud ning esimesed nõustamist vajavad ettevõtjad välja valitud. Ootame jooksvalt taotlusi projektiga ühinemiseks, kuid kuna nõustatavate arv on lähtuvalt projekti mahust piiratud, siis järgmiste saabuvate taotluste vahel teeme valiku **20. märtsil 2012**.

Sooviavaldused palun saata meiliaadressile triin@tas.ee.

Sooviavaldus peaks sisaldama järgmist infot:

1. Ettevõtte nimi, tegevusala ja –koht;
2. Töötajate arv;
3. Kirjeldage palun vabas vormis, milline on täna teie ettevõtte kitsaskoht/vajadus, mida parandada või arendada soovite?
4. Kontaktandmed (kontaktisik).

Lisainfot saab TASI projektijuhilt Triin Läänelt; telefon 5302 9203
e-mail triin@tas.ee ja www.tas.ee

EDULOOD

Tartumaa turundus Läti TV-s

SA Tartumaa Turismi tegevuse eesmärgiks on Tartumaa turismialane igakülgne turundamine ning turismialaste projektide algatamine ja neis osalemine. Läti kui sihtturg on Eesti jaoks väga oluline – on ju Lätist lihtne Eestisse, eriti Lõuna-Eestisse, reisida. Seetõttu on SA Tartumaa Turism oma turundustegevustes väga suurt rõhku pööranud ka lätlastele oma piirkonna tutvustamisel.

2010.aastal kiitis TAS heaks SA Tartumaa Turismi projekti, mille eesmärgiks oli Tartumaa tuntuse suurendamine Läti sihtturul. Selleks toodeti koostöös Läti televisiooniga neli saadet Tartumaast. Saated kajastasid erinevaid teemasid nii Tartu maakonnast kui ka linnast.

Esimeses saates kajastati teemat „Jõgi, mis ühendab: Emajõgi“. Saates külastati Võrtsjärve külastuskeskust, lodjakoda ja Emajõe Suursoo keskust. Tutvuti ka Tartumaa traditsiooniliste vanalaevadega nagu lodi ja kale, lisaks ka viikingilaevaga. Lodja- ja viikingilaeva ehitusest vesteldi lodjakojas.

Teise saate teemaks oli „Aktiivne puhkus“. Saate käigus külastati Elva puhkepiirkonda (Vapramäe-Vellavere-Vitipalu matkaradasid ja näidati aktiivseid tegevusi). Tutvuti ettevõtjatega: Vapramäe Forell, Waide Motell, Tartumaa Tervisespordikeskus. Külastati Luke mõisa ja tutvuti väiketootjatega nagu Luke Farmimeierei ning Tartumaa kommitootjatega Nõos.

Kolmas saade kajastas Sibulateed: „Üks piirkond, kaks rahvust, kolm kultuuri“. Saade tutvustas Tartumaa arenevat teemamarsruuti Sibulatee, külastati Peipsiveere vanausuliste külasid ning tehti juttu ka vanausuliste endiga.

Ning viimane saade keskendus Tartule: „Kirg pole kustunud. Kirg on Tartus“. Saade tutvustas erinevaid suurüritusi ja suvist kultuurielu Tartus - hansapäevad, festival „Mürtsub Pill“ jne.

Saateid näidati Läti telekanalil LTV1.

EDULOOD

FONDID

FONDID RAHATAOTLUSTEKS

- ▶ **Regionaalsete investeeringute toetamine** <http://eas.ee/index.php/avalikule-ja-mittetulundusektorile/avalike-teenuste-arendamine/hasartmaengumaksust-regionaalsete-investeeringutoetuste-andmise-programm/ueldjutt>
- ▶ **Põhjamaade Ministrite Nõukogu toetusprogrammid** - http://www.norden.ee/index.php?option=com_eventlist&view=details&id=57:avaliku-halduse-mobiilsusprogrammi-toetuse-taotlemise-tahtaeg
- ▶ **KIKi programm veekogude seisundite parandamiseks** - <http://www.kik.ee/et/uudised/642-avanes-iii-taotlusvoor-vooluveekogude-seisundi-parandamiseks.html>
- ▶ **Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programm** - http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=5543:avati-eesti-laeti-vene-piiruelese-koostoeo-programmi-teine-piiratud-taotlusvoor&catid=196:mtued-ja-kovid&Itemid=738
- ▶ **EASi erinevad programmid** www.eas.ee
- ▶ **PRIA erinevad toetusprogrammid** <http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/teadmiseks/>
- ▶ **Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Heade ideede konkurs** <http://www.kysk.ee/?s=168>
- ▶ **Eesti Kultuurkapital** <http://www.kulka.ee/?mid=108>
- ▶ **Avatud Eesti Fondi Noortefond** <http://www.oef.org.ee/konkursid/info/a/noortefond-ootab-taotlusi.html>